

Звіт
про повторне відстеження результативності
наказу Міністерства фінансів України від 17.05.2023 № 256
«Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів
Міністерства фінансів України»

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Наказ Міністерства фінансів України від 17.05.2023 № 256 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29.06.2023 за № 1105/40161 (далі – наказ № 256).

2. Назва виконавця заходів відстеження

Департамент податкової політики Міністерства фінансів України.

3. Цілі прийняття акта

Наказ № 256 розроблено відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з урахуванням змін, внесених законами України від 12.01.2023 № 2881-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо застосування режиму експортного забезпечення на період дії воєнного, надзвичайного стану» (далі – Закон № 2881-IX), яким встановлено особливості оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України товарів, до яких застосовано режим експортного забезпечення, та від 12.01.2023 № 2888-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» (далі – Закон № 2888-IX), яким уточнено деякі положення Кодексу та приведено термінологію окремих його статей у відповідність із нормами Закону України від 30.06.2021 № 1591-IX «Про платіжні послуги».

Крім того, відповідно до пункту 45 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу платники податку до 01.01.2022 мали можливість відмовитися від використання чи зупинити використання податкової пільги щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення шляхом подання до органів Державної податкової служби України відповідної заяви за формою, наведеною у додатку 2 до Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом № 21, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289 (далі – наказ № 21).

Із закінченням дії вказаної норми Кодексу подання такої заяви втратило свою актуальність у зв'язку з чим у наказі № 256 вказану форму заяви було скасовано.



ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F2CFE700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.08.2025 15:00:00](#) по [29.08.2027 15:00:00](#)

Міністерство фінансів України



11310-08-5/5844 від 26.02.2026

З огляду на зазначене, у наказі № 256 внесено зміни до форми та Порядку заповнення податкової накладної, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 137/28267, а також до форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджених наказом № 21, у частині приведення їх положень у відповідність до вимог Кодексу, з урахуванням змін, внесених законами № 2881-IX та № 2888-IX.

Крім того, наказом № 256 уточнено порядок декларування платниками ПДВ інформації про розрахунок сум податку на додану вартість, не сплаченого суб'єктами господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, шляхом викладення в новій редакції таблиці 2 додатка 5 (Д5) до податкової декларації з податку на додану вартість.

4. Строк виконання заходів відстеження

Заходи з повторного відстеження наказу № 256 проведено з 10.12.2025 по 26.12.2025.

5. Тип відстеження

Повторне відстеження.

6. Методи одержання результатів

Для проведення повторного відстеження результативності наказу № 256 використано статистичні методи одержання результатів відстеження.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи отримання даних

Збір статистичних даних проводився через здійснення аналізу на основі офіційних даних Державної податкової служби України, отриманих з Реєстру платників податку на додану вартість, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру самозайнятих осіб, Єдиного реєстру податкових накладних (далі – ЄРПН) та інших баз даних ДПС.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Аналіз якісних показників проводився за результатами здійснення контролюючими органами контролю за правильністю дотримання відповідних норм наказу № 256. Результативні дані наведені в таблиці у зведеному вигляді:

Таблиця

№ з/п	Показник результативності	Базове відстеження		Повторне відстеження	
		станом на 01.01.2024 (за 2023 р.)	станом на 01.07.2024	станом на 01.01.2025 (за 2024 р.)	станом на 01.07.2025
1.	Кількість зареєстрованих платників ПДВ, у тому числі:	250 708	246 364	248 053	247 927
	юридичних осіб	228 512	223 031	224 643	224 365
	фізичних осіб – підприємців	22 196	23 333	23 410	23 562
2.	Сума збору до Державного бюджету України	339 003,27	196 951,92	414 303,60	235 300,62

	ПДВ (КБК 14060000), сплаченого (млн гривень):				
	юридичними особами	335 394,77	194 917,41	409 799,01	233 053,82
	фізичними особами – підприємцями	3 608,50	2 034,52	4 504,58	2 246,80
Інші показники, за період:		з 01.08.2023 по 31.07.2024 (базове відстеження)		з 01.08.2024 по 31.07.2025 (повторне відстеження)	
3.	Загальна кількість складених і зареєстрованих у ЄРПН податкових накладних та розрахунків коригування до них, крім того:	300 711 778		330 998 445	
	сума ПДВ, млн гривень	2 567 392,61		2 997 683,11	
4.	Кількість зареєстрованих у ЄРПН податкових накладних та розрахунків коригування до них, складених за операціями з вивезення товарів за межі митної території України, крім того:	803 784		693 264	
5.	Кількість податкових декларацій з ПДВ у складі яких додаток 5 (Д5) та відображено інформацію про розрахунок сум ПДВ, не сплаченого суб'єктами господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг	117 035		147 458	

За результатами аналізу даних таблиці за порівнювані періоди в межах повторного відстеження наказу № 256 встановлено, що станом на 01.07.2025 загальна кількість зареєстрованих платників податку на додану вартість склала 247 927 осіб, що на 0,63 відс. або на 1 563 платників менше, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Однак при скороченні кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість динаміка суми збору до державного бюджету з податку на додану вартість за порівнювані періоди є позитивною.

Так, станом на 01.07.2025 сума збору податку на додану вартість до державного бюджету склала 235 300,62 млн грн, що на 38 348,7 млн грн або на 19,47 відс. більше, порівняно з показниками станом на 01.07.2024.

За 2024 рік порівняно з 2023 роком сума збору з податку на додану вартість до державного бюджету збільшилась на 75 300,3 млн грн або на 22,21 відс. при зменшенні загальної кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість на 1,06 відс. (або на 2 655 осіб).

Нестабільна динаміка коливання за вказаними показниками, визначеними під час відстеження результативності наказу № 256, зокрема щодо кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість та суми збору з податку на додану вартість до державного бюджету, пов'язана з військовою агресією російської федерації проти України і запровадженням на території України з 24.02.2022 воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Щодо аналізу показників результативності застосування платниками податку основних положень, визначених у наказі № 256.

За період повторного відстеження наказу № 256, у складі податкових декларацій з податку на додану вартість було подано 147 458 додатків 5 (Д5), у

яких платниками податку застосовано уточнений порядок декларування інформації про розрахунок сум податку на додану вартість, не сплаченого суб'єктами господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг. У результаті такі зміни забезпечили ефективне та зрозуміле відображення розрахункових показників, сприяючи належному обрахунку та відображенню суми пільги з податку на додану вартість.

Також наказом № 256 уточнено порядок складання податкової накладної у разі здійснення операцій з вивезення товарів за межі митної території України, який передбачає, що у таких податкових накладних зазначаються ті одиниці виміру товарів, які застосовуються при оформленні митної декларації на такі товари.

Загалом за період повторного відстеження наказу № 256 (з 01.08.2024 по 31.07.2025) у ЄРПН зареєстровано 693 264 податкові накладні та розрахунків коригування до них, складених за операціями з вивезення товарів за межі митної території України у порядку, визначеному в наказі № 256.

В цілому за вказаний період платниками податку на додану вартість було складено та зареєстровано в ЄРПН 330 998 445 податкових накладних та розрахунків коригування до них на загальну суму податку на додану вартість – 2 997 683,11 млн гривень.

Наведені показники слугуватимуть джерелом порівняльних даних для аналізу результативності наказу № 256 під час проведення періодичних відстежень надалі.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

За результатами аналізу відстеження можна зробити висновок про те, що в цілому шляхом прийняття наказу № 256 забезпечено виконання вимог Кодексу з урахуванням змін, внесених законами № 2881-IX та № 2888-IX, стосовно застосування суб'єктами господарювання – платниками податку на додану вартість норм податкового законодавства в частині виконання своїх обов'язків щодо заповнення податкової накладної та податкової звітності з податку на додану вартість.

Ефективність впровадження визначених наказом № 256 цілей забезпечено, зокрема, завдяки досягненню високого рівня поінформованості зареєстрованих платниками податку на додану вартість суб'єктів господарювання щодо основних положень зазначеного наказу і дотримання його вимог, у тому числі в період дії воєнного стану в Україні.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО